

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

Principium 5. Actus, qui non valet, ut geritur, saltem valet, ut valere
potest.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

Deducitur 2. Si magna Sponsi debita aut morbi graves
occulti & continui, aut grave famæ periculum detegatur,
poteſt Sponſum alterum reſilire à Sponſalibus, ut Bonac. &
alii apud & cum Buſenb. l. 6. tr. 6. c. 1. du. 3. docent.

Deducitur 3. Etiam ſi defectus aliquis gravis ſuperveniat
contractis Sponſalibus, fore ſufficientem iisdem diſſolven-
tis, ſi talis ſit defectus, ut Sponſus, ſi eventurum talem defe-
ctum ſciſſet, Sponſalia non contraxiſſet, uti Tann. Sanch.
Laym. Coninck & alii communiter docent apud & cum P.
Gobat tr. 10. n. 193. quia etiam in tali caſu error quoad ſub-
ſtantiam in futurum intervenit.

PRINCIPIUM V.

**Actus, qui non valet, ut geritur, ſaltem valet,
ut valere poteſt.**

Sensus.

Hoc eſt, ſi actus aliquis diſiſibilis quoad omnes ſuas
partes valorem ſuum ſortiri non poteſt, ſaltem validus erit
ſecundùm eam partem, ſecundùm quam habet omnes condi-
tiones ad valorem requiſitas.

Authoritas.

Deſumptum eſt ex cap. un. de deſponſ. impub. in 6. illud-
que approbant communiter Doctores, teſte P. Gobat in theſ.
indulg. p. 1. n. 64.

Ratio.

Quia nemo præſumitur facere velle actum fruſtratori-
um, ut Barboſa axiom. 11. cum Sardo colligit ex le. unic. Cod.
de theſauris, ergo ſi totus actus validus eſſe non poteſt, præ-
ſumitur velle quiſque ſaltem aliquem fructum ex ſuo actu,
quam nullum habere.

Praxis.

Hinc deducitur 1. Matrimonium inter puberem & im-
puberem contractum, vel inter duos impuberes initum, non
quidem valere ut Matrimonium, habere tamen vim Sponſa-
liorum, uti colligitur ex cap. unic. de deſponſ. impub. in 6. &
docent multi apud & cum Sanch. l. 1. d. 21. n. 1.

Dedu-

Deducitur 2. Si Pontifex aut Episcopus in Indulgentiarum concessione transgrediatur terminos à jure concessione ejusmodi concessionem invalidam quidem esse (ui colligitur ex cap indulgentiæ de pœn. & remiss. in 6.) sed solummodo quoad excessum, uti P. Gobat l.c. ex communi docet.

Deducitur 3. Quando quis bona fide vendit alteri duos equos, unum proprium & alterum alienum, valere contractum saltem quoad proprium equum, nisi indivisibiliter venditi. Ita iterum communis.

ARTICULUS ULTIMUS.

Quinam potissimum Authores legi possint illius, qui in Theologiæ moralis Studio magis se perficere desiderant.

Et si ex his, quæ hæctenus de generalibus principiis Theologiæ moralis sunt dicta, Theologus moralis modicum reportaturus subsidium credatur, quia tamen per commune proverbium dulcius (imò & utilius, abundantiusque) ex ipso fonte petuntur aquæ, ideo ut suo tempore ad ipsos etiam Fontes, id est, Authores fusiùs de hac materia discurrentes recurrere sciat, placet breviter coronidis locobrevem Catalogum annectere eorum Authorum, qui nostris partem in partibus notiores existunt, & Theologiam moralem vel totam, vel quoad aliquas saltem partes peritrus aut ipsam praxin accommodatiùs tractasse videntur. Quod tamen antè, quàm præstem, duò præmonitum velim Lectorem. 1. Non me comparationem ullam (quippe quam odiosam esse non ignoro) inter Authores institurum, & quis eorum alteri sive ob ingenii ac prudentiæ acumen, sive ob tractatæ materiæ dexteritatem ac claritatem præferendus sit, deciderum, sed præcisè unam aut alteram rationem, ob quam utiliter legi possit, indicaturum. 2. Me, dum hos potius, quàm alios nominavero, non propterea insinuare velle, quòd non alii quoque plures in aliis Regionibus aut Provinciis reperiantur, qui æquè utiliter scripserint, aut legi queant, sed quòd hi in nostris partibus ferè notiores sint, & de consuetudinibus & praxibus Germaniæ nostræ majorem noticiam habuerint.